NY TID

ORGAN FOR

SOCIALISTISK UNGDOMSFORBUND I DANMARK.

NR. 6. | ABONNEMENT 55 ØRE HALVAARLIG. | MARTS. | ENKELTE NUMRE 10 ØRE. | 1905.

Konsekvensen.

——

Nu, medens min Hustru og Barnet er faldne i Slummer paa Madrassen, vil jeg trods Sultens nagende Svie gribe Pennen og skrive — skrive saadan, som det stiger op her inde fra — og dog — hvorfor begynde igen paa dette, har jeg ikke i denne skrækkelige Maaned, der er gaaet, siden jeg blev arbejdsløs, grublet og pint mig selv nok? hvorledes skulde jeg kunde male den Smerte, jeg følte, naar jeg om Morgenen forlod de kære og kun kunde give dem mine Kys og Kærtegn og Løftet om at gøre alt for at skaffe lidt Mad til Dagen? var det ikke et knusende Slag for mig, hver Gang det tonløse „Nej“ lod mig i Møde, naar jeg horte om Arbejde. Hvilken Hjerne kan vel fatte Selvmordstankernes Pinsler, naar jeg om Aftenen tomhændet og haablos begav mig paa Vej hjem til de to, der hele Dagen havde ventet forgæves, hvor er den Skuespiller, der kan fremstille den Sjælekamp, der sonderrev mit Indre, naar jeg kom ind og mødte min Hustrus Blik, hendes Suk og hendes Taarer. Jo, jeg har lidt nok — kæmpet mod Skuffelsen, grædt i Fortvivlelse, knyttet Hænderne i rasende Had, og hvad har det hjulpet? — intet — nej, jeg maa fatte mig, jeg vil ikke lide mere; vore materielle og aandelige Lidelser skal fra i Aften af høre op, hvad jeg end saa skal gøre; handles maa der. Skulde jeg skrive et Tiggerbrev, nej og atter nej, det var at begynde Lidelserne forfra, og Livet har vi hverken tigget eller taget paa Akkord, hvorfor da tigge til dets Opretholdelse. Mit Liv er mig, og i Kraft af, at jeg er levende, har jeg Ret til alt, hvad Livet kræver for at bestaa, det er Forbrydere, der hindre mig deri, og jeg selv er den største, naar jeg anerkender det ved at tigge om denne Ret. Tigge vil jeg ikke.

Jeg vil i Aften roligt og klart fremsætte Aarsagerne til min elendige Stilling og lige saa rolig og fattet drage Konsekvensen deraf. Jeg har saa ofte let af Socialisterne, naar de har hævdet, at de materielle Forhold, hvorunder Mennesket levede, bestemmer dets Tanke og Handling, jeg har hidindtil ikke anerkendt denne Sætnings Rigtighed, jeg har hævdet Individet som det, der bestemte Forholdene, og sat Menneskетanken, „Ideen“ som det højeste. I Aften vil jeg give tabt, jeg erkender overfor mig selv, trods det, at jeg fra min tidligste Alder med Interesse har læst Historien, og at jeg senere har slugt Darvins Værker, har læst Fysik og Kemi, studeret Nationaløkonomien, læst Hegel og Marx, fulgt med i den moderne Social- og Skønlitteratur, søgt ved alle Midler at tilegne mig Kunstens og Videnskabens Goder, trods det, at jeg staar i min bedste Alder med en inderlig brændende Lyst til at forsørge min Hustru og vort Barn og give dette de bedste Betingelser, for at det senere kan tilegne sig en endnu højere Grad af Intelligens end den, hvortil jeg selv er naaet, men trods min Ungdoms Kraft og Styrke, trods min Viden, trods min Lyst, er jeg dog ikke istand til at fri dem og mig selv for Sultens og Kuldens Kvaler, jeg vil indrømme, her er et Forhold, jeg ikke er Herre over, ja et Forhold, der fuldstændig behersker min Tanke og derfor ogsaa dikterer min Handling.

Det første Forhold er, „jeg er sulten,“ det er Naturens ukrænkelige Krav, der ikke lader sig afvise, men fordrer, jeg skal spise. Det andet Forhold er, „at jeg intet har at spise,“ dette er ikke et Naturforhold; der er i Overflod af Naturprodukter, hvoraf alle Mennesker kan leve: nej det er et Samfundsforhold, det er den private Ejendomsret: thi uden denne vilde min nuværende Stilling være en Umulighed, kun i Kraft af Privatejendomsretten er det muligt, at nogle ejer i Overflod, medens jeg for Eks. ikke ejer en Brødskorpe. Privatejendomsretten er Aarsag til, at jeg maa sulte. Sulten er et Naturforhold, at jeg ikke kan tilfredsstille den er et Samfundsforhold. Disse to Kontraster staar jeg i Øjeblikket overfor, og de tvinger mig ubønhørlig nu at vælge, hvilken af dem jeg vil forbryde mig imod. I to Dage har jeg ikke smagt Mad, i to Dage har jeg været en Forbryder mod Naturen, at fornægte Naturen er at fornægte mig selv; at vælge Sulten er at domme mit eget Liv til Døden; men jeg vil ikke dø, jeg vil leve, og naar Ejendomsretten staar mig som Hindring herfor, har jeg kun et at gøre, at forbryde mig imod den, at fornægte den. Det vil jeg gøre endnu i Nat og gøre det uden Samvittighedsnag.

Øjeblikket er kommet, hvor der skal handles, det er mørkt uden for, Kl. er 1, og de sover rolig paa Madrassen; ja, sov I kun rolig en Times Tid endnu, og naar I vaagner, skal I ikke lide mere, jeg gaar nu ned og bryder ind hos Høkeren: i Morgen kan Ejendomsbesidderne saa domme ud fra Ejendommens Moral — „Du maa ikke stjæle.“

Rvl.

Et Ord til Kvinderne!

——

I Tilslutning til Artiklen, „Unge Arbejderkvinder“ af Elna Christensen i dette Blads Nr. 2 føler jeg Trang til at inprænte de unge Kvinder et noget andet Syn paa Livet, end de gennem Aarhundreder har faaet indpodet, Slægtled efter Slægtled, særlig med Hensyn til den unge Pige, der faar et Barn udenfor Ægteskabet. Jeg synes ikke, I som Kvinder skulde have saa meget at udsætte paa Eders Medsøster, der er kommet for Skade og er blevet Naturens vise Bud lydig og tro: „Vorder frugtbare og opfylder Jorden, og gør Eder den underdanig“ i et frit Forhold, som ikke er knyttet hverken ved Kirkens eller ved Borgmestrens Baand. I, hendes Medsøstre, burde række den unge Moder en hjælpende Haand, istedetfor at I støder hende længere ned i Skarnet, hvor hun i Følge de gældende Moral-Love er nedstødt.

Hvor mangen ulykkelig Moder sukker ikke indenfor Fængslets tykke Mure, fordi hun i et Øjebliks Fortvivlelse har dræbt sit eget uskyldige Barn, som hun har næret ved sit Hjerteblod og født med Smerte. Det skulde være et Menneskes største Lykke at lage sin Nyfødte i sine Arme, i Stedet ser hun nu kun Skammen, der vil følge hende og Barnet gennem Livet — og ved Menneskenes Fordømmelse af hende, gaar hun hen og bliver en Morderske overfor sit eget Barn, der kunde blive et nyttigt Menneske for Samfundet, det Samfund, der nu har myrdet det.

Hvor frygtelige Timer og Aar gaar ikke nu hen for den stakkels unge Moder, og vè hver den, som rækker Haand til Fordømmelse af hende; thi han bliver medskyldig i Forbrydelsen, ja jeg kunde fristes til at sige den egentlige Morder. Thi en vanvittig kan man ikke domme, og i det Øjeblik, hvor en Moder ser sit nyfødte Barn og lægger Haand paa det for at skjule sin Skam, som hun ved, hun faar at læse i alles Øjne, selv om det ikke bliver sagt, har da ikke Fortvivlelsen gjort hende vanvittig i Gerningens Øjeblik. — Vè jer, I Forældre som lukker Døren for Eders Datter! Føler I aldrig Samvittigheden tale til Eder? thi I bliver baade Eders Barns og Barnebarns Morder. Tænk over, hvordan hendes Stilling er. Hvor hun kommer hos Venner og Bekendte, lukkes Dørene. Hendes Veninder og Arbejdskammerater trækker sig tilbage eller forhaaner hende, og det Sted, hvor hun haabede at finde et Fristed, og som burde være det, hendes Hjem, ogsaa her bliver hun vist Døren, og faar maaske sine Forældres Forbandelse med paa Vejen. Kan man da undres over, at Fortvivlelsen faar Overhaand hos hende, hun begaar Vanvidets Gerning.

Her er det, jeg mener, at alle Kvinder bør række hinanden Haanden mod alle de gamle Fordomme, som existerer baade i dette Forhold og i saa mange andre; da vilde mangen en ung Moder og hendes Barn være reddet, mødte hun blot Venlighed og Forstaaelse, og Samfundet havde en Skyld mindre paa sin belyngede Samvittighed. Heldigvis har Lovgivningsmagten omsider indset, at det skurrer slemt i Øret, det Ord: „uægtefødt“ og har da truffen Foranstaltninger til at faa det ændret. Men hvorfor skurrer det saa slemt i vore Øren? mon det ikke er os selv, der er Skyld deri, fordi vi altid har gaaet uden om den unge Moder.

Hvem er nærmere end I, unge Kvinder, til selv at afkaste den Skam som følger Eder, hvis I træder et Skridt udenfor den en Gang af Loven fastsatte Vej? Ikke alene her, men i mange andre Tilfælde burde I lære af os Mænd, at staa sammen og ikke søge at faa ondt at sige over hverandre. Thi hvor der er Misundelse og Skadefryd indbyrdes som blandt Kvinder, kan man ikke vente andet, end at I skal blive traadt under Fødder, indtil I lærer at bære over med hverandres Fejl og i Stedet række en forsonende og hjælpende Haand. Og I vil lære, at staar I sammen, da er I en Magt, og I vil gaa sejrrige ud af Kampen saavel mod den daglige Udpinen

af Eders Arbejdskraft, som mod gamle Fordommes Magt.

Staa paa Vagt sammen med os Mænd! og da skal I se lysere Tider i Mode, hvor alt raaddent skal falde, og det nye fremgaa af det gamles Ruiner. Til Kamp mod Samfundets Raaddenskab og gamle Fordommes Magt! skal da være vort Losen, og du skal Tiden vise, at vi er de stærke og alt hvad er lyssky og usundt, skal sænkes i sin Grav for evigt.

C. R.

Den, som er mæt, forstaar ej den, der er sulten.
Gustav af Gejerstam.

Den attende Marts.

Den blodige Januar Sondag i St. Petersborg er en af de Dage, det kæmpende Proletariat i alle Lande vil huske. Det er en bitter Erfaring, den Dag har bragt Ruslands Arbejdere. De kom som tro Undersaatter, stolende trygt paa deres Kravs uafviselige og selvindlysende Berettigelse. De lærte dyrt — Tusinders Blod maatte flyde, for at den Sandhed kunde blive aabenbar: Proletar, stol ikke paa Herskerens Naade — kun paa dig selv, og husk: dine retfærdige Krav er din Herskers Interesse imod.

Ruslands Arbejder var sig ikke dette bevidst, og de maatte bøde haardt, saaledes som Arbejderklassen i det øvrige Europa har maattet bøde for denne Sandhed, at Arbejdernes Klassekamp er deres egen Sag, som kun kan føres frem af *dem.*

I denne Kamps Historie staar som manende Skræmmebilleder Revolutionerne i 1830 og 48, hvor Tusinder af Arbejderes Blod flød gennem Paris' Gader, for at det Maal kunde naas, at deres „Venner", de „frisindede" og liberale „revolutionære" kunde komme til Magten og glemme de revolutionære Ord. Af dette Blod burde have voxet Mistillid til alle andres Hjælp, til disse frisindede, og dog i 1870 var Paris's Arbejdere ukloge og kortsynede nok, da de afskaffede Kejserdømmet, til at lade Magten og Regeringen gaa over i netop deres Hænder, som før havde vist, at de var rede til at svigte Underklassen.

Og de sviglede. Revolutionen havde skabt Republiken og givet dem Magten. Og dog var alle deres Bestræbelser rettede mod at bekæmpe Republiken. Disse fædrelandskærlige liberale (Thiers) undsaa sig ikke for at forhandle med Fjenden, der laa udenfor Paris, for at dæmme op mod alle republikanske Bestræbelser.

Men Paris's Arbejderbefolkning saa Forræderiet. Og derfor fejrer vi den 18. Marts, den Dag, da Arbejderne maalbevidste rejste sig og selv tog Magten, hævdede Retten til at være medbestemmende i det Samfund, de levede i og opretholdt. Den Dag var en Revolutionsdag, der ikke bragte et enkelt Parti til Magten, men satte Princippet om alles Lighed og Ret i Højsædet. Borgerlig Historieskrivning og Skoleundervisning har ikke haft Ord stærke nok for at fordømme denne Forbrydelse, den Nederdrægtighed, denne Revolution var. Men et sandt Ord, siger: „Oprøret er den helligste af alle Pligter, naar det er sejrigt. Det er kun, naar det bliver slaaet ned, at det bliver den største Forbrydelse." Det blev slaaet ned, det blev en uhørt Forbrydelse. Og dog var det ikke den Martsdag Blodet flød, nej da det borgerlige, frisindede gjorde Oprør mod det ny paa lovlig Maade af Folket ordnede Samfund, da flød Blodet: Hundrede Tusinde af Paris's bedste Arbejdere, de dygtigste og mest oplyste fandt Døden paa Barikaden eller blev deporterede.

Den blodige Søndag.

Langs Nevaens Bredder en tætsluttet Skare
staar samlet i Morgensols straalende Glans,
de vil ikkun Fred, de aner ej Fare,
paa „Freds"-zarens Buste de lægger en Krans.
Som Børn vil de komme ill Fader at klage
og bede ham løsne de snærende Baand,
der knuger i Støvet, som snære og nage
og holder i Trældom hver fribaaren Aand.

Og Flokken gaar fremad, en vaabenløs Masse,
som haaber paa Zaren og stoler paa Gud.
De tror, at som Venner den herskende Klasse
vil modtage Haanden, som her rækkes ud,
De tænker, at Zaren højmodigt vil høre
de Bønner, som bæres i Ydmyghed frem.
Naive de tror, de hans Hjerte kan røre,
i Ly af hans Trone at finde et Hjem.

Ved Vinterpaladset i tætte Geledder
staar Infanteri og Kosakker paa Vagt,
de Fronten har vendt imod Nevaens Bredder.
Snart Sværdet skal vidne om „Freds"zarens Magt.
Med Præsten i Spidsen i gejstlige Klæder
med Ærefrygt Mængden forventningsfuld staar,
mens Fædrelandssange og Salmer de kvæder,
med Frelserens Billed han foran dem gaar.

Da høres Komandoraab, skarpe og haarde:
„Skyd løs kun paa Pøblen! Kosakker hug ind"!
Og Obersten svinger i Kamplyst sin Kaarde.
Soldaterne løfter Geværet til Kind.
„Saa skyd dog for Djævlen, hvad nøler i efter?
Her staar vi ej foran en japansk Arme"!
Soldaterne Blikket paa Billedet hæfter,
af Skam de ej vover paa Mængden at se.

Men aarelang Trældom Soldaten har kuet
og Slavesind kvalt hver en selvstændig Lyst,
Den russiske Bondeknøs aldrig har skuet,
Den fribaarne Viljes forjættede Kyst.
Han lystrer Kommando, og Bøsserne knalder.
Paladset gi'r Genlyd af klagende Skrig
fra dem, der som Ofre for Morderne falder.
De vaabenløs mødte og vilde ej Krig.

Med Knut og med Landse Kosakkerne sværme,
en værgeløs Mængde bekæmper man let,
Tropperne ledet af Zardømmets Bærme
sejrer i Kraft af den Stærkeres Ret.
Paa Fredszarens Bud Proletaren man dræber;
thi Oprør det er, naar han klager sin Nød.
Men Ofrenes Blod, som ved Zarkronen klæber,
varsler om Zardømmets snarlige Død.

Den blodige Søndag har Russerne vækket,
der raabes paa Hævn for de myrdedes Blod:
Frihedens Ørn er endnu ikke stækket,
med Næb og med Klør vil den snart kræve Bod.
Dyrt Morderbanden engang skal betale
Arbejderblodet, som Nevaen drak.
Snart jages ud af de guldsmykte Sale
Zardømmets magtsyge, blodstænkte Pak.

J. Schrøder.

Vi husker den 18. Marts, det er en af de store Dage i vor Kamps Historie. Vi begejstres ved Mindet, og vi tænker paa Fremtiden; det er ikke den sidste Kamp, Arbejderklassen maa udkæmpe; vi har lært af den, og der vil komme en attende Marts, da vi bliver stærke, da vi kan holde Stand mod Overklassens Modrevolutioner.

Den attende Marts er vor stolteste Mindedag, fra den henter vi Tro paa vor Sag.

„Fremskridtets Ild baner sig Vej, og Proletariatet vil altrods alt fuldføre sin Befrielse".

De regerende har hævet Moralen til en Videnskab.

Økonomi.

Det er kun glædeligt at se dén økonomiske Lære blive Genstand for Omtale, der er jo hidtil gjort for lidt i den Retning, men forhaabentlig vil det blive bedre i Fremtiden. Dr. Gustav Bang's Sondagsartikler i Socialdemokraten berører den 29. Januar Karl Marx's Værdilære, men det er noget uheldigt, at denne Forfatter benytter Udtryksmaaden om Værdien, der er temmelig vidt forskellig fra hinanden i Betydning og derfor virker vildledende. I den borgerlige Økonomi er dette ogsaa i høj Grad Tilfældet. Der er Benævnelserne paa de forskellige økonomiske Fremtoninger hyppig saaledes sammenblandede, at det ofte bliver vanskeligt at forstaa Forfatterens Mening og Sammenhæng i Fremstillingen. Karl Marx's Terminologie er derimod nøjagtig. Betegnelsen, Udtrykkene for de forskellige økonomiske Fremtoninger forklares og anvendes konsekvent, hvad der absolut maa anses for at være nødvendigt i en videnskabelig Afhandling.

Hos Marx er saaledes Arbejdet „Værdisubstansen", hos Dr. G. Bang er Værdien det i Varen nedlagte Arbejde, endvidere: „En Vare rummer saa og saa mange Arbejds*timer*, „er saa og saa mange Arbejdstimers værd", Arbejdet i Varen er Værdien, men samtidig taler Forfatteren om Arbejdet som „Værdiens Frembringer", om „Arbejdets værdiskabende Kraft", medens dog den *skabende Kraft* og det *skabte* ikke kan være det samme.

Endvidere kalder Forfatteren „Værdi i socialøkonomisk Forstand for Bytteværdi", og dette Ord fremhæver han endog meget stærkt, Nu er Bytteværdi hos Karl Marx (Tauschwerth), ikke andet end en *Udtryksmaade* for Varens gensidige Forhold; medens Værdien (Werth) er noget positivt, som er indeholdt i Varen. Jeg skal i de efterfolgende Artikler komme nærmere ind paa de nævnte Urigtigheder samt ogsaa andre fra samme Kilde, der kommer i Strid med den socialistiske Opfattelse, for derved at bidrage mit til Klarhed paa dette Omraade.

Karl Marx's Formaal er at give en Forklaring af det bestaaende kapitalistiske Samfund; og hans Læresætninger, de Resultater, han kommer til, er derfor væsentlig kun anvendelig paa det nuværende Samfund.

I det nuværende Samfund optræder Rigdommen som en uhyre Varemasse, som Handelsvare, medens i tidligere Samfund, Rigdomme ofte bestod af Brugsgenstande, der ikke var producerede for Handelen.

Varens Karakter og Egenskaber er derfor ogsaa det første som Marx beskæftiger sig med.

Ernst Brandes siger i sin Bog Samfundsspørgsmaalet, der er 2 Slags Værdier: „Brugsværdi og Bytteværdi". Dr. G. Bang gør som nævnt det samme: Skulde vi bibeholde de samme Udtryk maatte vi nærmest sige, der er 3 Slags: Brugsværdi, Bytteværdi og Værdi. I den borgerlige Økonomi interesserer man sig mere for Vareværdiernes Størrelsesforhold end for selve Værdibegrebet.

En Vare er først en haandgribelig Genstand, som har forskellige Egenskaber; disse forskellige Egenskaber gælder det om i første Linie at være klar over. Varen kan tilfredsstille menneskelige Fornødenheder af en eller anden Art, og det

kommer ikke an paa, af hvad Art disse Fornødenheder er, selv om de er nok saa fantastiske, naar blot der er Kobere til Varen, vil den blive frembragt, og danner en Del af Samfundets Rigdom.

Varens Egenskab at kunne tilfredsstille menneskelige Fornødenheder kaldes Varens Brugsværdi, for imidlertid at undgaa Udtrykket „Værdi", hvor det lader sig gøre, da det ellers let kan virke vildledende, vil jeg fremtidig benytte Udtrykket „Nytteegenskab" istedenfor „Brugsværdi".

En Brugsgenstand bliver først til Værdigenstand, naar den bliver produceret for Salg, eller naar dens Brugsegenskaber ikke kan eller bliver udnyttet af Producenten eller Ejeren selv. En Knappenaalsfabrikant kan ikke selv benytte de Naale, han producerer, en Cigarfabrikant kan ikke ryge de Cigarer, han fabrikerer, men de frembragte Varer maa kunne tilfredsstille almindelig menneskelige Fornødenheder, de ere producerede med det Formaal at tilfredsstille andres Fornødenheder, de skal sælges til andre, og derved bliver Brugsgenstandene til Varer.

Varens Nytteegenskab er et Forhold mellem Varen og Mennesket. Ved Varens Forbrug realiseres dens Nytteegenskaber.

Varens Nytteegenskaber er som Regel ikke bestemt ved Mængden af Arbejdet, der medgaar til dens Tilvejebringelse. Om det koster en Times eller en Dags Arbejde at bringe en Tønde Kul af samme Beskaffenhed frem fra Jordens Dyb til Forbrugeren vil ikke have nogen Indflydelse paa dens Nytteegenskaber, paa dens Varmeevne; men Brugsgenstandene er det Stof, hvoraf Rigdommen bestaar under alle Samfundsformer, og i det kapitalistiske Samfund er den tillige Bæreren af Vareværdien.

Nic. L. Petersen.

Friheden har ingen „hvis'er" og „men'er".

Beviset.

„Ja I taler saa meget om Kapitalisternes Udbytning og Arbejdernes Slaveri. Tomme Ord, hule Fraser er det dog: Bevis os dette Udbytteri og dette Slaveri? Ja det glemmer I gode Socialister gerne".

Disse saa gamle som taabelige Argumenter hører man stadig af Socialismens Modstandere, og blev ogsaa brugt mod en Del unge Socialister, som var tilstede ved et stort, offentlig Møde for nogen Tid siden.

Beviset, ja der stod nogle Dage efter i en Statistik i

Nationaltidende.

Dette Blad indeholdt blandt andet en Statistik over Sveriges Byers Productionsevne paa Industriens Omraade.

Af denne Statistik fremgik det at Byen Stockholm producerede med Byens 26,000 Arbejdere i 675 Fabriker Værdier for over 125,000,000 Kr. der efter kom Malmø med 55,000,000 Kr. saa Gøteborg med 52,000,000 Kr. og saa fremdeles.

Af Byer som forholdsvis har størst Arbejderbefolkning staar Eskilstuna og Trelleborg. I den sidste By Trelleborg, som kun har 3,000 Indbygger, frembringe 742 Arbejdere i 28 Fabriker saa store Værdier, at dersom disse blev ligelig fordelte mellem Byens 3000 Indbyggere, I lev der over 2300 Kr. til hver.

Disse slaaende Beviser leverer *Nationaltidende*, som repræsentere disse Mennesker, som mener, at Tale om Arbejdernes Udbytning og Slaveri kun er Fraser og Ord.

Tænk, ja tænk, saa vidt har menneskelig Opfindsomhed og Snille drevet det til: Kun $^1/_4$ Del, 742 af Befolkningen behøver at arbejde, for at alle $^4/_4$ Dele 3000 kan leve, leve uden Nød og Savn.

Nej ikke til hele Menneskehedens Gavn er den moderne Maskinteknik, kun til et lille Faatal, til Kapitalisternes Fordel, hvis umættelige Begærlighed og Havesyge gør, at de øvrige Menneskers Tilværelse bliver et rent jordisk Helvede.

Tror nogen, at der ikke hersker Nød og Fattigdom i denne saa rige By? spørg Arbejderen! Ikke bedre, snarere værre er det i Industricentrene.

Det er her som overalt; to Klasser lever Side om Side; den ene Klasse Overklassen, Fabrikejerne, Grundejerne og Embedsmændene holder fine Selvejerkøretøjer, drikker Champagne, holder fine Baller og Toiletter og er for Resten af Tiden travlt beskæftiget med at afklippe Rentekuponer. Den anden, den store Klasse, Underklassen lever en yderst ynkværdig Tilværelse: fra Morgen tidlig til Aften sildig arbejde, og saadan Dag for Dag for at kunne klare Tilværelsen, indtil „der er produceret for meget". Der er Overproduktion, siger Overklassen. Følgen Arbejdsløshed og dennes Følgesvende, Nød og Sult. Er det ikke oprørende? „Der er frembragt for meget Rigdom", og derfor skal han lide Sult. Samfundet er for rigt, det bugner af Rigdom, og derfor er de Arbejdere, som frembragte denne Rigdom, fattige og lider bitter Nød. Arbejderne frembragte nok til alle; han kan ikke faa Brød til sig selv. Disse Beviser giver os Ret til at tale om Udbytning og Slaveri; ja mere end til at tale, Ret til at afskaffe disse Forhold.

Den Dag vil komme, da Arbejderne vil skride til Handling, at ophæve dette System, denne Overklasse, for derved at umuliggøre al hadefuld Klassekrig, og i dens Sted sætte Fred og Forsoning.

Ja, da er al Tale om Udbytning og Slaveri kun tomme, hule Ord og Fraser.

Ib.

Ydmyg kaldes den Mand, der ligger paa Knæ, imedens han bliver flaaet.

P. A. Heiberg.

Inkvisition og tortur i Spanien.

Oversat af *Rolf Hammer.*

(Fortsat)

Brev fra en fangevogter til Rochefort, red. af „L'intransigeant" (offentliggjort 10. Decbr. 1896).

Barcelona, 5. decbr. 1896.

Ærede herre!

Idet jeg takker dem fra trehundrede ulykkelige, som er beskyldt for delagtighed i bombeattentatet i gaden Conbios-Nuevos, vil jeg meddele dem navnene paa de mænd, som blev underkastet tortur og blev tvungen til at tilstaa en forbrydelse, som de ikke havde begaaet.

Thomas Ascheri, af fransk herkomst, 26 aar, tvungen til at tilstaa, at han havde kastet bomben i processionen, desuden tvungen til at angive alle de andre som sine medskyldige og deltagere i hemmelige forsamlinger, hvor der skulde være dannet et komplot til udslyngning af eksplosionsstoffer.

Antonio Nogués; Spanier, 26 aar, tvungen til at tilstaa, at han har lagt en bombe i gaden Fivoller.

José Molas, Spanier, 32 Aar, beskyldt af forrige, at han havde lagt den anden bombe i gaden Fivoller. Man vilde tvinge ham til at komme med beskyldninger mod de andre, men det lykkedes ikke, trods anvendt tortur.

Sebastian Sunyé, beskyldt af de to første for at have nedgravet og atter opgravet tre bomber i parken bag ved universitetet, hvilket er umuligt, da der bag ved universitetet findes gader og huse og mange mennesker passerer der forbi baade dag og nat.

Francisco Gana, Spanier, 35 aar. Denne blev beskyldt for at have lagt en af bomberne i gaden Fivoller. Men han har formaaet at udholde torturen og ikke undertegnet protokollen.

Luis Mos, 27 aar, af de to første betegnet som deltager i komplottet, og tvungen til at angive de øvrige som deltagere i forsamlingerne.

Juan-Batista Oller, en ung mand af barnligt udseende; han er endnu ikke 21 aar gammel; han blev pint, for at han skulde tilstaa, at han havde lagt en af bomberne i gaden Fivaller. Han holdt ud og underskrev ikke protokollen.

Joseph Thioulouze, Franskmand, 21 aar. Da han erklærede, at han ikke kunde spansk, blev han underkastet frygtelig tortur. Han blev saa fort frem for at underskrive protokollen; og man sagde til ham: „nu har du vel lært tilstrækkeligt; nu har du at komme frem med din tilstaaelse".

Mange andre er bleven pint paa den grusomste maade, men de nævnte kan fremvise deres knuste fødder og nogle deres ødelagte legemer, deres sønderflængede haandled, for ikke at tale om deres mishandlede kønsdele.

Jeg kan forsikre dem om sandheden af det anførte, da jeg har været fangevogter her, og jeg haaber, at de oplyser det i deres blad.

Deres o. s. v.

Brev fra en fangevogter til „Intransigeant" (offentliggjort den 21. decbr. 1896).

Barcelona, d. 16. decbr 1896.

Hr. redaktor!

Krigsretten har nu holdt møder i fem dage, og forhandlingerne er holdt strengt hemmelige.

Første dag oplæste dommeren protokollen, som vrimlede af overdrivelser og usandheder, anden dag oplæste statsadvokaten anklager-akterne, hvori han kaldte de anklagede „vilde bestier" og blodtørstige forbrydere. Da han havde sluttet oplæsningen, erklærede han, at „retten maatte lukke øjnene" og forlangte Dødsstraf for 28 og for de øvrige tvangsarbejde paa livstid.

Tredie dag spurgte præsidenten anklageren, om han fastholdt sin anklage, og han kom da med smaa forandringer. Derpaa begyndte forsvarstalerne. Forsvarerne var alle militære. Næsten alle talte for frikendelse.

Den femte dags aften fremstod alle de anklagede for dommeren. De besvor med største energi deres uskyldighed.

Thomas Aschieri erklærede, at han ved grusom tortur o. s. v.*)

Man kan ikke vide, hvad der vil ske, men sikkert er det, at dommen over en eneste af disse ulykkelige under disse omstændigheder vil være den største af alle uretfærdigheder.

Her er navnene paa de mænd, der udførte torturen paa befaling af løjtnant *Narcissoa Portas.*

José Mayans, kommanderet til at anvende mundknebelen og haandtere de instrumenter, som sammentrykker hovedet, knuser kønsdelene og bearbejder hals og tindinger. Han gav ogsaa ordre til de piskeslag, som de andre fangevogtere tildelte fangerne for at holde dem i stadig trav, uden søvn, mad og drikke.

Manuel Carreras, som var sat til at stikke med glødende jern.

Iturio Estoqui sat til at mishandle kønsdelene med stift græs og violinstrenge.

Endnu fem andre mænd tjente til aflosning af disse, naar de var blevne trætte.

Jeg beder dem offentliggøre navnene paa disse beklagelsesværdige og modtage alle de ulykkelige fangers tak.

Modtag hr. redaktor o. s. v.

Neutralitet. Det tyske kanonfirma Krupp overholder fortræffeligt neutraliteten. Til russerne leverer det pigtraadsgærde for at befæste Port Arthur og japanerne skaffer det de nyeste Maskiner for hurtigst mulig at *overskære* gærdene.

Behandling af et Emne.

Naar man betragter, hvorledes et Emne kan blive behandlet, i hvor mange forskellige Retninger, det kan forklares og udlydes, og hvilken Mængde af Beviser, der kan føres for at klargøre de Tanker og de Slutninger, den eller hin dra-

*) Her kommer nu de anklagedes erklæringer, som er anført i begyndelsen af denne beretnings overs.

ger af den eller hin Fremstilling, vækkes ens Eftertanke. Naar man f. Eks. en Dag læser forskellige Dagblade og ser, hvorledes et og samme Spørgsmaal, et og samme Emne kan behandles, eller naar man hører flere Foredrag over et og samme af forskellige Personer med helt forskellige Meninger, man kan da ikke undgaa at lægge Mærke til — hvis man da følger med — fra hvormange Leder en Sag kan belyses.

Derfor er det nødvendigt, naar man læser eller hører Foredrag, at kunne danne sig en selvstændig Mening, tage et bestemt Standpunkt for eller imod. Men for overhovedet selv at kunne danne sig en Mening, maa man staa paa et vist Niveau, være i Besiddelse af en vis Del Kundskaber. Der er saa mange, der læser eller hører Foredrag, for hvert Stykke, de læser, for hvert Foredrag, de hører, forandrer de deres Mening; det vil sige det samme som, at disse Mennesker overhovedet ingen Mening har. Og disse er desværre utallige, de som aldrig har gennemtænkt og aldrigt forsøgt at tage bestemt Standpunkt til de mange af Livets store Spørgsmaal. Derfor kan en Opfordring til disse om ej at være saa sløve og ligegyldige, ikke raabes ofte nok.

Arbejdere stol ikke paa dette eller hint Parti, paa de eller hine Personer, at følge dem blindt gavner ikke dig. Der er saa mange, der saadan overlader det til andre at regere over dem og bestemme, hvad de skal tænke, og hvordan de skal handle, og selv lægger de sig mageligt tilbage, uden engang at tænke over, om det nu er rigtigt saadan.

Nej, vi skal se at stole noget mere paa os selv, vi skal bruge vor Hjerne, søge at tænke til Bunds i de Spørgsmaal, der vedrører os. Vi skal tage Del i det, vi ser kan gavne og oplyse os, gøre os saa dygtige som vel muligt til at tænke og se klart paa de Spørgsmaal, vi hører om. Derfor gælder det for os at faa saa megen Oplysning som muligt. Besøg din Forening og kom til Stede, hvor dine Interesser bliver drøftet og diskuteret, da jeg er overbevist om, at du inden ret længe skal kunne danne dig en selvstændig Mening om mange af disse Spørgsmaal.

Og saa er megen vundet.

Axel Sundvall.

Den revolutionære Bevægelse i Rusland hedder en lille Pjece (20 S.) af M. Nacht, der nylig er udkommen i dansk Oversættelse ved Læge Rolf Hammer. Historisk *Skitse* kaldes Pjesen, og man maa naturligvis af et saadant Arbejde ikke vente sig en udførlig, udtømmende Redegørelse af de Aarsager, der nu har ført til Revolutionen. Men i korte, klare Træk er her skildret de Begivenheder, der viser Gangen i Ruslands Historie de sidste 40—50 Aar, og man lærer de forskellige revolutionære Selskaber og dens Virkemaade at kende særlig Tenorismen omtales ret indgaaende. Det tyske Skrift standser ved Aaret 1902. Oversætteren har jo hertil føjet en Skildring af de to sidste Aars Begivenheder.

Ved at læse dette lille Værk vil man faa et paalideligt Grundlag til Forstaaelse af det, der nu foregaar i Rusland.

Vor Bevægelse.

Ungdomsforeningen i København har, siden de deltes, helliget deres Arbejde til lokale Interesser, hvilket har bevirket, at Arbejdet udadtil er blevet hæmmet, thi det er jo en kendt Sag, at en mindre Forening ikke kan udfolde en saa omfattende Virksomhed, som det er muligt for en større.

I denne Erkendelse har man indset Nødvendigheden af en Sammenslutning, og en saadan er da ogsaa kommen i Stand efter Forslag fra Vesterbro Afdelingen under Navnet „de centraliserede socialistiske Ungdomsforeninger" Formaalet med denne Sammenslutning er gennemsnitlig en Gang maanedlig at afholde Møder med Foredrag af oplysende Art, desuden i Fællesskab afholde større Agitationsmøder i de forskellige Bydele og en Gang maanedlig samle Afdelingernes Medlemmer til selskabelig Samvær for derved at tilvejebringe et mere intimt Kammerat- og Venskabsforhold mellem Medlemmerne indbyrdes og gennem dette igen knytte Afdelingerne nærmere sammen, en nødvendig Betingelse, for at der kan lægges et sundt Stykke Arbejde.

Dette er i korte Træk den Opgave, Ungdomsforeningerne i Kbhvn. gennem Centralorganisationen har sat sig, og som vi haaber, det maa lykkes at gennemføre til vor Sags Fremme.

Breve vedrørende Centralstyrelsen bedes adresserede til undertegnede i Ungdomsforeningernes Læsestue, Turesensgade 31. St.

Josef Anderson.

Vesterbro.

For en Forening som vor, der ligger i en stor Arbejderforstad, gælder det om at have virksomme Kræfter, som ikke er bange for at *ville* noget. Og vi Unge herude *vil* noget, vi kan ikke nøjes med at lade alt gaa som det bedst kan, vi har derfor besluttet at agitere for vor Sag paa en grundig og kraftig Maade.

Vor Bestyrelse har vedtaget at lade trykke et Opraab til Arbejderungdommen i nogle tusinde Eksemplarer, og dernæst at sprede dette Opraab rundt omkring i de Tusinder Arbejderhjem i det store Kvarter.

Opraabet skal udarbejdes i en kort og klar Tone og understrege *det*, vi kæmper for.

Foredragene i Maaneden, som gik, har gennemgaaende været af oplysende Art, og ikke saa meget egnet til Diskussion. Den 17. Januar har Typograf Schrøder talt om „Stat og Socialisme" — Frederik Vedsøe har holdt to Foredrag om Pariserkomunen. Disse Foredrag har sikkert foroget den historiske Kendskab hos mange Tilhørere.

Endvidere har Student C. T. Melbye talt om: „Træk af Menneskelivet fra Undfangelse til Død." Dette Foredrag var maaske ikke saa glimrende i sin Form; men Indholdet var overordenlig interessant og oplysende.

Hans Laursen.

Glostrup.

Efter at Arbejdet i nogen Tid har gaaet temmelig trægt, er det som om Afdelingen her er vaagnet til nyt Liv, saa der igen er kommen Fart i Tingene. Af offentlige Møder er allerede i første Halvdel af Februar afholdt tre, der alle har været godt besøgte.

Den 3. Februar talte den social-radikale Læge Hancke fra Taastrup. I et interessant og meget morsomt Foredrag skildrede han København i gamle Dage. Foredraget lønnedes med velfortjent Bifald.

Af en egen Karakter var et Møde, som afholdtes Søndag d. 5. Februar Kl. 4 Eftermd. i Afholdshjemmet. Hr. Chr. Christensen fra København holdt for en talrig og stærkt interesseret Tilhørerkreds et glimrende Foredrag om Revolten i Rusland og dens Betydning for Arbejderklassen. En Del Medlemmer fra København overværede dette vellykkede Møde og Aftenen sluttede med Dans og Selskabelighed.

Fredag den 10de Februar talte Hr. Alb. Jørgensen om „Husmand Peter Hansen fra Lundby". Gennem Hr. Jørgensens Foredrag fik man et klart Billede af denne Mand, der absolut maa indgyde Agtelse. For at faa foroget vor Kassebeholdning afholdt vi Søndag d. 12. Februar Præmiemaskerade i Glostrup Jernbanekro. Denne forløb overordenlig heldig, og vi glæder os ved et ret pænt Overskud.

Clara Wettergren.

Aarhus Afdelingen

afholdt den 10. December sin 19aarige Stiftelsesfest, hvor bl. a. Arbejdersangforeningen „Capella" medvirkede ved Underholdningen med sine kvikke Arbejdersange. Ved det fælles Kaffebord blev Taler holdt af Klubbens Formand, E. Nielsen, samt af Typograf M. Petersen, Karl Esbensen, og desuden af Kermark og Albinus Jensen, henholdsvis for Klubben og dens Stiftere samt for Kvinden og Ungdomsforbundet.

Den 17. Januar afholdtes ordinær Generalforsamling, hvor bl. a. Oluf Poulsen blev valgt som Formand.

Grundet paa et Forslag fra K. Esbensen, om Kvindernes Optagelse i Klubben, blev der afholdt extraordinær Generalforsamling den 31. Januar. Forslaget blev dog, trods Esbensens ihærdige Arbejde, forkastet, da man mente, at den unge, aarhusianske Arbejderkvinde ikke var moden til at deltage i Bevægelsen. Paa samme Møde blev Edvin Hansen valgt til Referent til „Ny Tid".

Som et særlig godt Møde bør fremhæves det Klubben afholdt den 20. December, hvor Forfatteren Harry Soiberg oplæste sin Bog: „Syg Slægt". Efter en Del Diskussion om denne, skildrede Hr. Soiberg Leo Tolstojs Stilling til Krigen.

De sidste Møder har været meget talrigt besøgt.

Edvin Hansen.

* * *

Glem ikke din *Søster*, hvis Du vil kæmpe for *Lighed*.

Den første, der indhegnede et jordstykke og dristede sig til at sige: *„dette tilhører mig"*, og som fandt enfoldige mennesker, der troede ham, blev det borgerlige samfunds grundlægger.

Den mand, der havde omstyrtet hegnet eller udfyldt grøften og havde tilraabt sine samtidige: vogt jer for at tro denne bedrager, I er fortabte dersom I glemmer, at *høsten tilhører os alle, og at jorden tilhører ingen* — for hvilke forbrydelser, krige og mord, for hvilken elendighed og for hvor mange rædselsgerninger havde denne mand ikke sparet menneskeheden!

Rousseau.

Jeg erindrer vel fra den Tid, jeg rejste i Evropa, hvorledes Elendighedens sorte Baggrund gjorde et langt dybere Indtryk end de Paladser og Domkirker, der hævede sig mod den. Det var i Evropas Storbyer og i Bøndernes Hytter, at mine Øjne først blev helt aabnede for Udstrækningen og Følgerne af Menneskets Umenneskelighed mod Mennesket.

Edward Bellamy.

Artikler til det først udkommende Nr. af „Ny Tid" bedes indsendt til Redaktionen inden den 15. i Maaneden.

Agitér for dit Blad ved at lade dine Venner læse det.

Hvert enkelt Medlem er Abonnentsamler.

Bladet kan bestilles paa alle Postkontorer og koster 55 Øre halvaarlig (Postpenge iberegnet).

P. Krapotkin: En oprørers ord

udkommer med ca. 18 Hefter a 10 Øre.

Skriv til Rolf Hammer, Falkoneralle 5. Hæfterne vil da blive tilstillet Dem mod indsendelse af frimærker til porto.

13de hæfte er nylig udkommen.

Sammesteds og endvidere i Turesensgade 31, Læsestuen faas følgende pjeser:

Krapotkin:	Krigen	5 Øre.
	Til de unge	10 —
	Lønsystemet	5 —
Most:	Til proletariatet	5 —
	Det fri Samfund	10 —

Ekspeditoren træffes i Ekspeditionslokalet (Læsestuen, Turesensgade 31 B. St. o. G.) hver Torsdag Aften Kl. 8—10.

Socialistisk Ungdomsforbunds Adresse: Albinus Jonsen, Sjællandsgade 101, Aarhus.

Ekspeditionens Adresse: Turesensgade 31.

Redaktionens Adresse: Turesensgade 31. Kbhvn.

Redaktion: Chr. Christensen, Ansvarhavende.
Alb. Jørgensen.

Axel Hoff's Bogtrykkeri, Vesterbrogade 41 B. Kbhvn. B